

DEJSTVO PREPOZICIJE (PRAEPOSITIO) POST MORTEM KOD ACTIO INSTITORIA

Sažetak: *Praepositio* kao pravni osnov ostvarivanja prava i obaveza iz pojedinih adjektivijskih odnosa je uobičajeno uspostavljan na (ne)odredjeno vrijeme važenja sa dejstvom *inter vivos*. Rok, kao bitan element prepozicije u izvornim rima nije pomenut. Posmatrajući sa druge strane, ne pronalazimo ni izričitu zabranu unošenja rokova u prepoziciju, tako da su rokovi vjerovatno unošeni u formi *accidentalia negotii*. Međutim, kako je smrt djelovala na tok pravnog posla preduzetog na osnovu prepozicije, zaključićemo razmatrajući odlomke iz *Digesta* koji se odnose na primjenu institorne tužbe. Da li je dejstvo pravnih poslova preduzetih na osnovu prepozicije obavezivalo gospodara posla odnosno njegovog nasljednika nakon smrti institora odnosno gospodara posla?

Ključne riječi: *actio institoria, praepositio, post mortem, trans mortem, mandatam*

* Vanredni profesor, Pravni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, e-pošta: mirjana.miskic@p.unibl.org
ORCID: 0000-0001-9105-3527.